

ТЕНДЕНЦІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ СВІТУ.

Солянік О.М.,
Вовк О.М.

Розвиток світової економіки на сучасному етапі характеризується постійним розширенням господарським зв'язків та міжнародної кооперації, посиленням інтеграційної взаємодії країн, що передбачає створення умов для вільного переміщення товарів, послуг, капіталів, робочої сили.

Постійне зростання зовнішньоекономічних зв'язків між державами сприяє зростанню транснаціональних потоків і міжнародного транзиту вантажів. Для багатьох країн перевезення транзитних вантажів через свою територію стало важливим джерелом експорту послуг, валютних надходжень до бюджету, створення додаткових робочих місць. Питання розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, транснаціональних потоків і транзиту посідають чільне місце в європейській транспортній політиці. Підтвердженням цього є розбудова міжнародних транспортних коридорів на основних напрямках транснаціональних перевезень.

Проблема інтеграції транспортних мереж України до міжнародної транспортної системи з метою збільшення обсягів перевезень та валютних надходжень, скорочення транспортних витрат, регламентації перевезень відповідно до міжнародних стандартів перевезень пасажирів і вантажів, енергетичних та екологічних показників роботи транспорту є сьогодні досить актуальною. При цьому важливим завданням є збільшення частки експортного потенціалу України на міжнародному ринку транспортних послуг шляхом значного підвищення конкурентоспроможності українських перевізників.

Незалежна Україна займає вигідне геополітичне положення для створення міжнародних транспортних коридорів. Вона входить до Ради Європи та міжнародних організацій з різних видів транспорту. Головним зовнішньополітичним пріоритетом України найближчим часом є здобуття статусу асоційованого члена Європейського Союзу (ЄС), що вимагає розвитку транспортної інфраструктури.

Україна має розвинуту транспортну структуру. Протяжність транспортних комунікацій загального користування перевищує 200 тис.км.(без трубопроводів). Обсяги перевезень складають 1,3 млрд. тонн вантажів на рік (без трубопровідного транспорту). Загальний вантажообіг за 2003 рік зріс на 12%, а за перше півріччя 2004 року – на 8,8%. У транспортній системі української держави важливого значення набувають усі складові її транспортного комплексу: автомобільний, залізничний, водний, трубопровідний, повітряний транспорт. Статистичні дані свідчать, що тільки за 2000 рік порівняно з 1999 роком доходи суб'єктів господарської діяльності від перевезень у міжнародному сполученні зросли на 63,9% (в т.ч. за видами: вантажні – 66,6%, автобусні – 33,6%).

За результатами діяльності тільки за перше півріччя 2001 р. суб'єктами господарювання отримано 367,7 млн.грн. доходів, що майже дорівнює сумі доходів за весь 1999 рік. Тобто, значно збільшилися відрахування до державного бюджету, що є позитивним фактором. Аналіз даних у цій сфері свідчить. Що незважаючи на ускладнення процесу надання транспортних послуг в Україні, попит на транспортні послуги зростає досить високими темпами, що дає можливість збільшити доходи від міжнародної транспортної діяльності. Таку тенденцію можна тільки вітати і надавати їй направлено характеру в межах міжнародних угод.

Одним із шляхів визначення тенденції розвитку транспортних потоків в освоєнні зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами світу є математична обробка звітних даних за минулий та поточний періоди з метою визначення аналітичних залежностей, які в подальшому будуть використовуватися для визначення перспективних показників.

Отже, користь для України від інтеграції у світовий простір, очевидна. Але висновки про доцільність приєднання(неприєднання) України необхідно робити лише на основі чіткого визначення фінансових потоків, які надійдуть до держави в результаті інтеграційних процесів, і фінансових витрат на забезпечення цих процесів. Тож, поряд з перевагами, приєднання України до міжнародної спільноти у розрізі транспортних комунікацій супроводжується і рядом складнощів. Не зважаючи на пере ваги чи недоліки, інтеграція має відбуватися поступово та поетапно.